

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120206091
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miron Čiževský
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7120206091.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Mironom Čiževským v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti N. I., R.. XX.XX.XXXX a R. I., R.. X.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti rodičov: matka A. I., R.. XX.X.XXXX, bytom J. XX, J., zastúpená JUDr. Dominikou Cukerovou, advokátkou so sídlom Hlavná 107, Košice a otec K.. N. I., R.. XX.X.XXXX, D. I. XXXX/X, H., zastúpený JUDr. Ing. Renátou Vorobeľovou, advokátkou so sídlom Lipová 1, Humenné, v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, takto

r o z h o d o l :

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/114/2019-69, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.8.2019 vo výroku č. IV tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého N. I. sumou 200 Eur mesačne a na maloletú R. I. sumou 180 Eur mesačne, počnúc dňom 21.5.2020 do budúcnosti, k rukám matky a to vždy do 15. dňa v mesiaci.

II. Otca zaväzuje uhradiť do rúk matky dlžné výživné za obdobie od 21.5.2020 do 22.6.2022 vo výške 5772,85 Eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Upravuje styk otca s maloletými deťmi takto:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou R. I. a maloletým N. I. každý párný víkend od piatka od 18:00 hod. do nedele 15:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska maloletých detí.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi počas jarých prázdnin každý párný rok od pondelka od 10:00 hod. do nedele 18:00 hod., počas letných prázdnin každý párný rok prvé dva júlové týždne a prvé dva augustové týždne, každý párný rok tretí a štvrtý júlový týždeň, tretí a štvrtý augustový týždeň od prvého dňa od 10:00 hod. do posledného dňa do 18:00 hod.

Počas Veľkej noci každý párný rok od štvrtka od 10:00 hod. do soboty do 16:00 hod. a každý nepárný rok od nedele od 10:00 hod. do utorka do 16:00 hod s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá matke v mieste bydliska maloletých detí.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi počas Vianočných sviatkov každý párný rok od 30.12. od 10:00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 17:00 hod. a každý nepárný rok od 23.12. od 10:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod. a od 31.12. od 10:00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 29.12. do 17:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá matke v mieste bydliska maloletých detí.

IV. Matke ukladá povinnosť umožniť otcovi komunikáciu prostredníctvom aplikácie skype každú stredu v čase od 18:00 hod. do 19:00 hod..

V. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi v určenom čase.

VI. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

VII. Žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

VIII. Štát nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, matka maloletých detí sa návrhom doručeným súdu dňa 21.5.2020 domáhala zmeny úpravy rodičovských práv a povinností v časti týkajúcej sa výšky výživného na maloleté deti a úpravy styku otca s maloletými deťmi. Žiadala, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletých detí sumou 200 Eur mesačne na každé maloleté dieťa a upravil styk otca s maloletými deťmi každý párny víkend od piatku od 18.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska maloletých detí. Zároveň žiadala upraviť aj styk počas jarných prázdnin, letných prázdnin, počas Veľkej noci a vianočných sviatkov. Súčasne sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil styk otca s maloletými deťmi.

2. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Humenné, č.k. 10P/114/2019-69 zo dňa 20.8.2019 bolo jej manželstvo s otcom maloletých detí rozvedené a na čas po rozvode boli upravené práva a povinnosti k maloletým deťom, ktoré jej boli zverené do osobnej starostlivosti. Po rozvode a po tom, čo matka prišla o zamestnanie sa spolu s maloletými deťmi presťahovala U. H. do J.. Z H. sa matka rozhodla odísť aj kvôli napätým vzťahom s otcom maloletých detí, ktorý sa voči nej a maloletým správal agresívne a vulgárne. Vyživovaciu povinnosť si neplní pravidelne. Po presťahovaní matky s maloletými deťmi sa situácia ohľadom realizácie styku otca s maloletými značne zhoršila. Otec viackrát nerešpektoval súdne rozhodnutie a stalo sa, že maloletého matke nedoniesol podľa rozhodnutia, nereagoval na telefonáty. Po tom, čo si matka maloletého vyzdvihla na ďalší deň, maloletý bol rozrušený, napätý, roztrasený a uplakávaný. Otec presviedčal matku, že maloletý s ňou viac nechce byť. Po návrate od otca maloletý matke uvádza, že otec mu hovorí, že v J. nebude mať kamarátov a matka mu chce vziať kamarátov z H.. Matka má obavy, že maloletý je zo strany otca manipulovaný a citovo vydieraný v takej miere, že môže byť ohrozený jeho zdravý psychický vývoj. Otec matke uviedol, že s manipuláciou neprestane, kým mu matka nepodpíše darovaciu zmluvu na polovicu bytu, ktorá je súčasťou ich nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov a v ktorom v súčasnosti otec žije. Matka sa vo veci samej domáhala aj zvýšenia výživného na maloleté deti. Jej pravidelné mesačné výdavky vrátane výdavkov na výživu maloletých detí predstavujú sumu 700 Eur mesačne, ktorá pozostáva z výdavkov na dopravu v sume 50 Eur, stavu, drogériu a lieky v sume 350 Eur, oblečenie v sume 100 Eur, telefón v sume 35 Eur, škôlka a strava pre maloletú v sume 64 Eur, strava v škole pre maloletého v sume 24 Eur, družina pre maloletého v sume 12 Eur, mobil maloletého v sume 15 Eur a hračky pre maloleté deti v sume 50 Eur. V čase podania návrhu matka poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 156 Eur mesačne a prídavky na maloleté deti. Jej mesačné výdavky presahujú príjmy, a preto jej finančne pomáha matka a brat. Matka má vedomosť, že otec je zamestnaný a jeho príjem je 1500 až 2000 Eur mesačne.

3. Matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností doplnila písomným podaním zo dňa 21.5.2020, kedy opätovne došlo dňa 21.5.2020 ku konfliktu pri odovzdávaní maloletého dieťaťa. Maloletý syn hneď ako vystúpil z motorového vozidla otca začal na matku kričať, utekať pred ňou a nadávať na ňu identickým slovníkom ako otec. Maloletý opätovne odmietol návrat k matke v stave totálneho vypätia a nervozity ju označoval hanlivými výrazmi. Matka bola zo správania maloletého syna šokovaná. V snahe utíšiť a upokojiť ho jej otec nepomohol, nepomohol ani keď sa pod vplyvom tejto stresovej a vypätej situácii rozplakala maloletá dcéra. Celú situáciu si len snímal na videozáznam, maloletého syna naďalej podporoval v jeho nervovom vyčíňaní, nijako ho neutíšil, a to ani vtedy keď kričal, že „sa zabije“. V tejto situácii maloletý absolútne kopíroval identické chovanie otca, keď matku sotil otec, sotil ju aj maloletý, keď jej nadával, nadával aj maloletý. Otec chcel opäť odniesť maloletého, pričom maloletú dcéru chcel ponechať matke. Matka preto zavolať na pomoc svoju matku, ktorá býva vedľa v byte, po jej príchode jej odovzdala maloletú dcéru a snažila sa syna upokojiť a odstrihnúť od tejto situácie, ktorú otec svojim neadekvátnym správaním vyhocoval a podporoval. Potom ako sa jej podarilo syna odniesť domov, otec nadával a strkal aj do jej matky, bol mu

úplne ľahostajný plač dcéry. Z jeho správania je evidentné, že posledné čo sleduje je záujem maloletých detí, ale naopak tieto zneužíva vo svojej pomste a boji proti matke. Po odchode otca sa maloletý v priebehu pár hodín stabilizoval, upokojil a k matke sa začal správať ako predtým. Matka nezažívala s maloletým synom v minulosti nikdy takéto situácie, ich vzťah označuje za vrúcny a láskyplný.

4. Vzhľadom na uvedené a z dôvodu obavy o zdravý psychický vývoj maloletého navrhla nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi vždy posledný víkend v mesiaci od soboty od 10,00 hod. do nedele do 15,00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá matke v mieste bydliska detí. Otec má právo stýkať sa s maloletými deťmi prostredníctvom internetovej komunikácie Skype každú stredu kalendárneho týždňa v čase od 18,00 hod. do 19,00 hod. s tým, že matka je povinná zabezpečiť uvedené formy kontaktu pre maloleté deti a v stanovenom čase zabezpečiť prítomnosť detí pri technicko-komunikačnom prostriedku. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi počas letných prázdnin každý páry rok prvý júlový týždeň a prvý augustový týždeň a každý nepárny rok štvrtý júlový týždeň a štvrtý augustový týždeň od prvého dňa od 10,00 hod. do posledného dňa do 18,00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska maloletých detí.

5. Doplneným návrhom matka žiadala aj vo veci samej upraviť styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi vždy posledný víkend v mesiaci od soboty od 10.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá matke v mieste bydliska detí. Otec má právo stýkať sa s maloletými deťmi prostredníctvom internetovej komunikácie Skype každú stredu kalendárneho týždňa v čase od 18,00 hod. do 19,00 hod. s tým, že matka je povinná zabezpečiť uvedené formy kontaktu pre maloleté deti a v stanovenom čase zabezpečiť prítomnosť detí pri technicko-komunikačnom prostriedku. Zároveň žiadala upraviť aj styk počas prázdnin a sviatkov.

6. Súd zistil, že Okresný súd Humenné, rozsudkom č.k. 10P/114/2019-69 zo dňa 20.8.2019 rozviedol manželstvo rodičov a na čas po rozvode zveril maloleté deti I. do osobnej starostlivosti matky. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej R. sumou 65 Eur mesačne a na výživu maloletého N. sumou 85 Eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky. Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi každý páry víkend od piatku od 16.00 hod. do pondelka do 8.00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 16.00 hod. do štvrtka do 8.00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska maloletých detí alebo v predškolskom zariadení a škole, ktoré maloleté deti navštevujú. Súd upravil styk aj počas jarných prázdnin, letných prázdnin, počas Veľkej noci a vianočných sviatkov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.8.2019.

7. Okresný súd Košice I uznesením č.k. 11P/64/2020-131 zo dňa 19.1.2021 spojil na spoločné konanie veci vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 11P/64/2020 a sp.zn. 41P/59/2020 tak, že sa budú viesť pod spisovou značkou 11P/64/2020. V konaní vedenom pod sp.zn. 41P/59/2020 sa otec taktiež domáhal návrhu na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Žiadal, aby súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky určil výživné vo výške 85 Eur mesačne na maloletého N. a 65 Eur mesačne na maloletú R. k rukám otca. Styk matky s maloletými deťmi nežiadal určiť. Alternatívne žiadal rozhodnúť o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov so striedaním v týždenných intervaloch.

8. Okresný súd Košice I, uznesením č.k. 11P/64/2020-55 zo dňa 25.6.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne obmedzil styk otca s maloletými v časti bežného styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými každý páry týždeň v mesiaci od soboty od 10,00 hod. do nedele do 15,00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku ich odovzdá v mieste bydliska maloletých detí. Do právoplatného skončenia konania o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 11P /64/2020 uložil matke povinnosť umožniť komunikáciu- Skype otca s maloletými deťmi každú stredu v čase od 18,00 hod. do 19,00 hod. s tým, že matka je povinná zabezpečiť uvedenú formu kontaktu a v stanovenom čase zabezpečiť prítomnosť detí pri technicko-komunikačnom prostriedku zabezpečujúcim uvedený kontakt. V prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Obom rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických

služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu štyroch mesiacov. Predmetné neodkladné opatrenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.9.2020.

9. Proti uzneseniu v časti výroku o zmene úpravy styku a výroku, ktorým konajúci súd uložil matke povinnosť umožniť komunikáciu Skype otca s maloletými deťmi každú stredu v čase od 18:00 hod. do 19:00 hod. podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Krajský súd uznesením č.k. 8CoP/205/2020-79 zo dňa 10.9.2020 potvrdil uznesenie súdu prvej vo výroku o komunikácii otca s maloletými deťmi cez aplikáciu Skype. Zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v časti úpravy styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párny týždeň v roku v čase od piatka 18:00 hod. do nedele 15:00 hod.. Otec si maloleté deti v čase určenom na styk vyzdvihne pred bytom matky a v čase určenom matke deti odovzdá pred jej bytom. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi v určenom čase a mieste. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.9.2020.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z poradenského procesu zo dňa 18.11.2020 vyplýva, že s rodičmi sa uskutočnilo spolu 8 stretnutí. Účel výchovného opatrenia, ktorým malo byť zlepšenie komunikácie rodičov sa nepodarilo naplniť, nakoľko silne narušená dôvera a neschopnosť efektívnej komunikácie rodičov opakovane prináša konflikty.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17.5.2021 vyplýva, že otec kontaktoval kolízneho opatrovníka a uviedol, že naďalej pretrvávajú problémy s maloletými deťmi pred odchodom do J., kedy plačú a nechcú ísť k matke. Otec odprevadil maloleté deti pred miesto bydliska matky, maloleté deti vošli do bytového domu, kde ich matka prevzala pri výťahu. Po tom čo nasadol do auta a začal cúvať videl ako sa maloletá snaží kráčať k nemu. Matka ju následne vzala na ruky, pričom maloletá začala strašne plakať. Maloleté deti idú k matke s veľkou bolesťou v duši a neustálym plačom. Keďže maloleté deti trpia, považuje za najvhodnejšie nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Na uvedené tvrdenia otca matka uviedla, že ide o klamstvo. Otec detí má v zmysle súdneho rozhodnutia určený styk, a to každý druhý víkend od piatka do nedele do 15.00 hod., pričom ich v nedeľu nenesie v tomto čase, donesie ich skôr alebo neskôr. Maloletá R. v otcovom aute zaspala, zobudila sa a aj preto plakala. Udáva, že deti si už v J.Š. zvykli, syn sa adaptoval, má tu kamarátov, učí sa veľmi dobre. Maloletá R. navštevuje materskú školu a maloletý N. základnú školu. Matka uvádza, že je zamestnaná, o deti sa riadne stará. Na uvedené otec reagoval tým, že matka klame. Je síce pravdou, že deti nedonesie podľa rozhodnutia súdu o 15.00 hodine ale matka s tým súhlasí, aby deti doviezol neskôr, fungujú tak už dlho. Podľa otca sa matka nedostatočne stará o deti, poukazuje na zanedbané nechty, zanedbanú starostlivosť po hygienickej stránke, matka deti otcovi odovzdáva špinavé, oblečenie je špinavé. Maloletý mal na rukách ekzém, taktiež mal kútky okolo úst, matka mu to neošetrovala, bolo to viackrát. Stalo sa, že až mesiac mal takéto kútky okolo úst. Pýtal sa ho na to, syn mu vravel, že mama mu to neošetruje. Matka nechodí pre deti ku vchodu, deti idú samé na 2. poschodie. Teraz už matka schádza dole lebo maloletá plakala. Ďalej uviedol, že matka ho neinformuje o deťoch, neberie telefón, ale ani on ju neinformuje, konštatuje, že medzi nimi je informačné embargo nakoľko nemá email na matku, telefón neberie. Udáva, že on má nahraté všetko, stále deti nahráva, má aj fotodokumentáciu o tom ako to prebieha.

12. Kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletými deťmi. Rozhovor s maloletým N. bol vykonaný bez prítomnosti rodičov. Rozpráva spontánne, bez ostychu, pôsobí uvoľnene, smelo. Počas pohovoru mu zazvonil mobil, volal mu otec. Maloletý s otcom komunikuje, odpovedá na jeho. Maloletý uviedol, že v J. už má kamarátov, napočítal ich jedenásť. Otec chodí pre neho a sestru každý druhý víkend. S ockom chodia vonku, majú tam kamarátov aj psa. Udáva, že sestra R. plače, nechce ísť k mame, teší sa na psa a kamarátov. Jemu sa tiež nechce ísť do J.Í., ale už nie je taký smutný, aký s bol predtým, ale aj tak by chcel bývať u otca, niekedy by šiel aj do J..

13. Rozhovor s maloletou R. bol vykonaný za prítomnosti matky, nakoľko maloletá sa dožadovala jej prítomnosti, uisťovala sa, či neodišla, sadla si jej na kolená, túlila sa k nej. Hovorí, že ocko chodí pre ňu autom, u ocka má psa Á., má ho veľmi rada, u ocka chce byť, lebo je tam pes, u mamky nemá psa. Ak by mamka mala psa, tak aj u mamky chce byť, u ocka je dobre, aj mamka je dobrá. Celý čas sa túli k mame, chce ísť domov, už nechce nič rozprávať. Matka s ňou odchádza z miestnosti držiac ju za rúčku. Obe deti sú primerane a vhodne odeté, šatstvo je čisté, voňavé, pokožka detí čistá, nechty upravené, vlásky umyté, reč primeraná veku.

14. Na pojednávaní uskutočnenom dňa 19.5.2021 matka uviedla, že má za to, že vo vzťahu k vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane otca, nakoľko v čase posledného rozhodovania otec deklaroval, že jeho pracovnoprávny vzťah spoločnosti, prostredníctvom ktorej podnikal bol zrušený, ale podľa matky bol tento vzťah následne po právoplatnosti obnovený. Aktuálne určená suma výživného nezodpovedá majetkovým pomerom a životnej úrovni otca. Taktiež poukázala na potencialitu príjmov, vzhľadom na to, že otec má vysokoškolské právnické vzdelanie a mohol by dosahovať vyšší príjem ako ten, ktorý v súčasnosti deklaruje. Vo vzťahu k úprave styku uviedla, že si je vedomá, že jej návrh smeruje k obmedzeniu styku otca s maloletými deťmi. Rešpektuje rodičovské práva otca avšak vníma emočné zneužívanie detí zo strany otca. S návrhom otca na zverenie detí do jeho osobnej starostlivosti s tým, že styk s matkou by bol neupravený nesúhlasí a nevidí dôvod na zmenu v časti zverenia maloletých detí. Otec nie je schopný priaznivo vplývať na deti, aby si budovali pozitívny vzťah s matkou a jej rodinou. Jeho životný štýl je nevhodný, nadmerne užíva alkohol. Deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky na základe dohody oboch rodičov a zo strany matky sú rešpektované všetky povinnosti, ktoré sú jej uložené rozsudkom v súvislosti s úpravou styku maloletých detí s otcom.

15. Z výpovede otca vyplýva, že nesúhlasí s návrhom matky, pretože má za to, že maloletí deti nie sú stotožnené s bývaním v J.. Na čas po rozvode rodičia síce uzavreli dohodu avšak nič nenasvedčovalo tomu, že matka sa chce odsťahovať do J.. Ak by vedel o jej zámere, určite by trval na striedavej osobnej starostlivosti a znaleckom dokazovaní. Po ukončení styku detí s otcom, kedy sa majú vrátiť do J. sú plačlivé o čom si otec vyhotovil aj zvukové a obrazovo-zvukové záznamy. Otec navrhol vykonať znalecké dokazovanie za účelom zistenia aký je vzťah detí k nemu, či je otec schopný sa o deti postarať, či je v ich záujme zveriť ich do osobnej starostlivosti otca prípadne, či by mohli byť deti bez narušenia súrodeneckých väzieb rozdelené a to tak, že maloletý N. by bol zverený do osobnej starostlivosti otca a maloletá R. do osobnej starostlivosti matky.

16. Kolízny opatrovník odporučil nariadiť znalecké dokazovanie za účelom posúdenia osobnostných predpokladov oboch rodičov a posúdenia, aká forma zverenia je pre deti najvhodnejšia. Vo vzťahu k výške výživného odporučil zvýšiť výživné na obe maloleté deti s prihliadnutím na ich vek a potreby aj s prihliadnutím na to, že od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov, maloletý je žiakom 4. ročníka a maloletá navštevuje materskú škôlku.

17. Uznesením č.k. 11P/64/2020-167 zo dňa 24.5.2021 súd nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil znalkyňu z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých, ad hoc aj ako poradenského psychológa K. Znalkyňa doručila súdu dňa 6.10.2021.

18. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že u matky neboli zistené známky psychopatológie, ktoré by smerovali k psychiatrickej diagnóze. Rodičovské výchovné postoje sú vyvážené a zrelé, rodičovsky pozitívny výchovný potenciál je primeraný. Deti nezaťažuje konfliktom lojality s následným prežívaním pocitov viny. Rozumie dôležitosť otca a skutočne vedie deti k tomu, aby kontakt s otcom nebol pre ne zaťažujúci. Otec o sebe poskytuje skreslený, čiastočne idealizovaný sebaobraz, voči sebe je znížené sebakritický. S deťmi manipuluje a vytvára situácie, kedy matku interpretuje deťom negatívne („mamka ti to neošetruje? ...preboha, to prečo, to sa musí...“). Deti aj ovplyvňuje, o čom obe deti vypovedali, že otec s nimi situáciu preberá, chce aby prezentovali taký postoj, na akom sa dohodli a posilňuje tento postoj sľúbenými odmenami. U otca taktiež neboli zistené známky psychopatológie, ktoré by smerovali k psychiatrickej diagnóze. Rodičovské výchovné postoje sú menej vyvážené a zrelé, rodičovsky pozitívny výchovný potenciál je aktuálne nižší pre emočné zaplavovanie detí, manipuláciu s ich názormi, podsúvanie svojich postojov a isté zneužívanie komplikovanej emocionality detí voči matke. Vzťah rodičov je vysoko konfliktný, nachádzajú sa štádiu emočnej rozvodovej deštruktivity, kedy potreby detí a ich prežívanie je často druhoradé. Rodina nespĺňa psychologické predpoklady k realizácii striedavej osobnej starostlivosti. Maloletý má vážne narušený koncept rodiny, prestáva sa cítiť dieťaťom oboch rodičov, prestáva sa spoliehať na lásku a podporu rodičov, rodičov prežíva ako súperov, ktorým buď musí dať za pravdu alebo ich odmietnuť. Aktuálne necíti dostatok bezpečia. V novom prostredí sa nestihol adaptovať, vstupy otca spôsobujú odmeraný postoj k novému zázemiu. U otca sa nemôže emočne regenerovať, pretože otec je emočne zaplavujúci a naliehavý. Vo vyjadreniach inklinuje síce k otcovi, znalkyňa sa ale domnieva, že nejde o autentický a emočne zdravý postoj založený na citovej preferencii otca. Maloletá sa identifikuje s matkou, verí jej, emočne ju spontánne vyhľadáva. Rozpráva aj s otcom, hľadá jeho fyzickú prítomnosť, je k nemu bezprostredná aj v prítomnosti matky. Hádky

medzi rodičmi vníma. V rozhovore so znalcom uviedla viacero momentov, ktoré svedčia pre nadmerné vťahovanie do konfliktnej situácie zo strany otca. Obe deti majú vytvorené pozitívne vzťahy k obom rodičom, aktuálne sú vo výraznom konflikte lojality s následným prežívaním pocitov viny.

19. Na pojednávaní uskutočnenom dňa 9.5.2022 matka uviedla, že styk prebieha podľa neodkladného opatrenia tunajšieho súdu v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu. Výživné však ostalo nezmenené. Dôvody, pre ktoré navrhla zmenu úpravy styku smerom k zúženiu naďalej pretrvávajú. Maloleté deti odchádzajú od matky dobre pripravené, pokojné a šťastné a vracajú sa v nedobrom psychickom rozpoložení, unavené. Maloletý po návrate od otca počas jarných prázdnin bol mimoriadne vyčerpaný, na druhý deň nedokázal ísť ani do školy. Vždy mu to trvá jeden deň, kým sa dostane do pohody a funguje ďalej. So závermi znalkyne sa stotožňuje. Matka taktiež poukázala na preferenciu maloletého syna pred dcérou zo strany otca. Otec si telefonuje len so synom, maloletá si začína uvedomovať rozdiely. Otec sa podľa matky nezaujíma o maloleté deti tak, ako to prezentuje. Maloletý navštevuje od minulého roka hokejovú triedu, otec so školským zariadením nekomunikuje, nezaujíma sa o jeho prospech ani o to ako sa mu darí. Taktiež sa neinformuje ako napreduje maloletá v predškolskom zariadení. Má za to, že otec aj naďalej požíva alkoholické nápoje, čo ovplyvňuje jeho správanie. Všetky výdavky ako nákup notebooku, lyžiarsky zájazd, doučovanie z angličtiny, nová hokejová výstroj uhrádza v celom rozsahu matka. Otec si vyživovaciu povinnosť plní oneskorene, niekedy aj s dvojmesačným oneskorením. Súčasne upravenú výšku výživného považuje matka za mimoriadne nízku. V závere navrhla obmedziť styk otca s maloletými deťmi na každý víkend, ale od soboty od 12.00 hod. do nedele do 15.00 hod. tak, aby syn mohol navštevovať hokejové turnaje. Styk počas letných prázdnin žiadala obmedziť z dvoch týždňov na jeden týždeň, úprava jarných, veľkonočných prázdnin môže ostať bez zmeny. Počas vianočného obdobia navrhuje aby maloleté deti ostali v jednej domácnosti a následne v ďalšej domácnosti v období počas Silvestra a Nového roka.

20. Na pojednávaní uskutočnenom dňa 9.5.2022 otec uviedol, že je presvedčený o tom, že žiadnym spôsobom nemanipuluje deti. O študijných výsledkoch maloletého sa informuje a poukázal na ich zhoršenie. Situáciách, kedy maloleté deti prichádzajú k matke rozrušené odôvodňuje tým, že nechcú odísť zo svojho prirodzeného prostredia. Má za to, že v záujme maloletých detí by bolo vrátiť ich do prirodzeného prostredia zverením do otcovej osobnej starostlivosti prípadne striedavej osobnej starostlivosti. Maloleté deti sa na neho tešia, majú super program, venuje sa im. Keď príde nedeľa pred odovzdávaním, deti sú už tichšie, pred bytovkou matky nastáva krik. K vyživovacej povinnosti právna zástupkyňa uviedla, že je pravdou, že otec prispieva v súdom určenej výške s časovým omeškaním, nakoľko sa otcovi momentálne nedarí v podnikaní. Uviedol, že nie je pravdou, že sa nepodieľa nad rámec na vyživovacej povinnosti. Maloletým deťom aj za pomoci rodiny nakupuje oblečenie, športové veci, bicykle, kolobežky. Deti si nechcú brať ani oblečenie k matke. Maloletého podporuje v športe, na Vianoce mu spolu s rodinou kúpili hokejovú výstroj v hodnote 1000 Eur. O školské výsledky maloletého sa zaujíma, za triednou učiteľkou bol dva krát. S maloletým telefonicky komunikuje častejšie pretože je starší. S maloletou taktiež komunikuje telefonicky, avšak vzhľadom na nízky vek maloletej, tá mu niekedy povie 3 niekedy 5 viet.

21. Z predloženého vyjadrenie hokejového trénera maloletého zo dňa 6.6.2022 vyplýva, že maloletý nastúpil do hokejového klubu I. C. J.X. v roku 2020. Pri nástupe do klubu bol problém s hokejovou výstrojou, podľa informácii od matky výstroj ostala v H. a otec ju odmietal vydať. Následne matka zakúpila novú hokejovú výstroj, ktorá sa pohybuje v sume okolo 2000 Eur. Adaptácia maloletého na nový kolektív prebehla bez problémov, maloletý hneď zapadol do kolektívu. Maloletého nosila matka na tréningy, zaujímal sa o jeho výsledky, zúčastňovala sa zápasov aj mimo J.. Všetky poplatky súvisiace s hokejom ako poplatok za tréningy a ľad na sezónu vo výške 700 Eur, šatňa 150 Eur, dresy 50 Eur, hokejové sústredenie 365 Eur, doprava 200 Eur hradí výlučne matka. Otec neprejavil záujem o športové výsledky syna, nekontaktoval trénera, nezúčastňuje sa tréningov ani zápasov. V čase keď je maloletý u otca vynecháva tréningy a zápasy čo spôsobuje problémy v tíme.

22. Na pojednávaní uskutočnenom dňa 22.6.2022 matka vyčíslila mesačné výdavky na maloletého N. tak, že mesačne vynakladá na oblečenie 100 Eur, stravu a školu 31 Eur, pomôcky do školy 40 Eur, karta na autobus 20 Eur, mobil 7 Eur a doučovanie angličtiny mesačne 120 Eur (1 hodina 15 Eur, dva krát do týždňa). Výdavky spojené s hokejom uhrádza raz ročne v celkovej výške 1265 Eur. Celková suma mesačných výdavkov na maloletého je 620 Eur mesačne, vrátane nákladov na hokej. Na maloletú R. vynakladá mesačné výdavky v sume oblečenie 50 Eur, škôlka a strava 75 Eur, gymnastika 75 Eur, hračky

a voľnočasové aktivity 50 Eur, a teda spolu 200 Eur. Spolu s bežnými výdavkami na bývanie, stravu, lieky a drogériu predstavujú výdavky na maloletú spolu okolo 700 Eur.

23. Z predloženej pracovnej zmluvy vyplýva, že otec je od 18.5.2022 zamestnaný ako obchodný zástupca spoločnosti N. I..W..V., mesačná mzda je dohodnutá vo výške 900 Eur v hrubom. V období od 5.2.2021 do 31.11.2021 bol taktiež zamestnancom tejto spoločnosti na pracovnej pozícii obchodný zástupca so mzdou 850 Eur. Otec je spoločníkom aj spoločnosti N. I..W..V.. Z oznámenia daňového úradu zo dňa 7.5.2021 vyplýva, že otec do uvedeného dátumu nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za roky 2019 a 2020.

24. Matka je zamestnaná ako učiteľka v K. Š.V. U. C. J. od 1.9.2020. Z potvrdenia o príjme za obdobie od 10/2020 do 4/2021 vyplýva, že priemerný čistý príjem matky za dané obdobie bol 753,80 Eur. Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne vyplýva, že vymeriavací základ v mesiaci máj 2022 bol 872,02 Eur. Podľa ust. § 26 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

25. Podľa ust. § 26 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

26. Podľa ust. § 24 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

27. Súd zdôrazňuje, že pre akékoľvek rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov, o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavami o výkone rodičovských práv a povinností. Súd takto komplexne vyhodnocuje aktuálne pomery dieťaťa rodičov, zohľadňuje vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, prípadne školskú dochádzku, mimoškolskú činnosť, vzdialenosť bydlísk rodičov, pracovné zaťaženie rodičov, výchovné pôsobenie rodičov na dieťa a podobne.

28. Na základe výpovedí rodičov, kolízneho opatrovníka, maloletých detí a znaleckého posudku mal súd za preukázané, že v najlepšom záujme maloletých detí bude ponechať ich v starostlivosti matky. Súd nevyhovел návrhu otca zveriť maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti prípadne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že maloleté deti sú zo strany otca manipulované a nadmerne zaťažované konfliktami rodičov. Otec nenapomáha maloletým deťom prekonať náročnú situáciu, ktorá v rodine nastala ani im nenapomáha uľahčiť proces adaptovania sa v novom prostredí, naopak jeho vplyvanie tento proces spomaľuje. Otec neuznáva dôležitosť úlohy matky v živote maloletých detí a starostlivosť o maloletých zo strany matky považuje za nedostatočnú, kedy

uvádza, že deti sú v jej starostlivosti zanedbané. Uvedené sa však pri šetrení v domácnosti kolíznym opatrovníkom nikdy nepreukázalo. Súd má za to, že otec osobne neprekonal a nespracoval rozvod manželstva a odchod matky zo spoločnej domácnosti a snaží sa vytvoriť negatívny obraz o matke aj maloletým deťom. Súd nepovažoval zverenie maloletých detí do takého prostredia za im prospešné. Taktiež má súd za to, že vzhľadom na vysoko konfliktné vzťahy rodičov, ktorí spolu nedokážu efektívne komunikovať nie sú splnené podmienky ani na zverenie maloletých do striedavej osobnej starostlivosti. Zo záverov znaleckého posudku taktiež vyplýva že, uvedená konfliktná situácia nadmerne negatívne vplýva na maloletého, ktorý má v jej dôsledku vážne narušený koncept rodiny, necíti bezpečnosť, podporu a lásku rodičov. Vzhľadom na uvedené súd apeluje na rodičov, aby v záujme zdravého psychického vývoja svojich detí odložili konflikt a krivdu, ktorú voči sebe majú, obnovili komunikáciu, vytvorili bezpečné, pokojné a chápujúce prostredie a dovolili maloletým, najmä maloletému N. byť ešte deťmi a užívať si obidvoch rodičov, ktorí im obaja majú čo ponúknuť.

29. Podľa ust. § 25 ods. 1,2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

30. Podľa ust. § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

31. Podľa ust. § 36 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

32. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už je uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň však, čl. 9 ods. 3 tohto dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Znamená to potom, že pokiaľ by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže.

33. Súd upravil styk otca s maloletými deťmi v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, každý páry víkend od piatka 18.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska maloletých detí. Súd má za to, že takto upravený styk je v záujme maloletých detí, kedy budú mať zachované stabilné prostredie u matky ale aj priestor pre udržiavanie a prehľbovanie vzťahu s otcom. Pri úprave styku súd rešpektoval právo maloletých detí na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a právo na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi s prihliadnutím aj na závery znaleckého posudku. Zároveň súd uložil matke povinnosť umožniť otcovi komunikáciu prostredníctvom aplikácie Skype každú stredu v čase od 18.00 hod. do 19.00 hod.. Návrh matky, ktorý predniesla na pojednávaní dňa 9.5.2022 na obmedzenie rozsahu styku, tak, aby sa styk otca s maloletými deťmi uskutočňoval každý druhý víkend od soboty od 12.00 hod. do nedele do 15.00 hod. tak, aby sa maloletý mohol zúčastňovať hokejových turnajov súd zamietol v záujme zachovania, udržiavania a prehľbovania vzťahu maloletých s otcom. Otcovi nič nebráni, aby v čase realizácie styku maloletého odviezol na tréning alebo turnaj, nakoľko sám uviedol, že maloletého v tejto aktivite podporuje a zaujíma sa o jeho výsledky. Navyše realizácia rodičovských práv a povinností zahŕňa nielen trávenie voľného času s maloletým ale aj pomoc pri zabezpečovaní povinností súvisiacimi so školskými a mimoškolskými aktivitami maloletého (odvoz maloletého na turnaj, príprava výstroje a pod.). Súd zároveň poznamenáva, že nevidel dôvod na matkou

navrhované obmedzenie styku otca s maloletou v rozsahu od soboty do nedele z dôvodu mimoškolských aktivít maloletého.

34. Návrhu matky prednesenom na pojednávaní dňa 9.5.2022 na úpravu styku počas letných prázdnin, kedy žiadala upraviť obmedziť styk počas letných prázdnin z dvoch týždňov na jeden súd nevyhoviel, nakoľko to nepovažuje za záujem maloletých detí. Maloleté deti rady trávia čas s otcom, bydlisko otca je pre nich prirodzeným prostredím, otec sa im venuje a vytvára im program, a preto ponechal pôvodnú úpravu styku počas letných prázdnin. Úpravu styku počas jarných prázdnin ponechal podľa pôvodnej úpravy tak, ako navrhovala aj matka. Taktiež súd vyhovel návrhu matky na úpravu styku počas vianočných sviatkov, Silvestra a Nového roka, aby celé vianočné obdobie zotrvali v jednej domácnosti a následne sviatky spojené s oslavou Nového roka slávil v domácnosti druhého rodiča. Na základe uvedeného súd upravil styk otca s maloletými deťmi tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

35. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa ust. § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

37. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

38. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

39. Podľa ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

41. Podľa ust. § 78 ods. 2 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

42. Pri rozhodovaní o zmene výživného teda aj o zvýšení výživného je nutné porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného v čase skoršieho určenia výživného a v čase terajšieho rozhodovania. Pri rozhodovaní o výživnom, v dôsledku zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 121 CMP), platia ustanovenia § 62 ods. 1,2,5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

43. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1, prvá veta ZoR, t.j. veku, odôvodnených potrieb maloletého a možností, schopností majetkových pomerov otca. Medzi odôvodnené potreby dieťaťa patrí výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt ako aj potreby súvisiace

s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa a rozvoja jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ako to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

44. Od poslednej úpravy došlo k podstatnej zmene pomerov hlavne na strane maloletých detí. V čase poslednej úpravy mal maloletý 9 rokov a maloletá 2 roky, pričom nenavštevovala žiadne predškolské zariadenie. Toho času navštevuje materskú školu.

45. K podstatnej a trvalej zmene pomerov došlo u maloletých detí v súvislosti s nástupom maloletého do vyššieho ročníka základnej školy a v súvislosti s nástupom maloletej do materskej školy. V súvislosti s nástupom do školského zariadenia sa potreby detí nevyhnutne zvyšujú, čo je všeobecne známou skutočnosťou a spravidla je to i dôvodom na zmenu rozsahu vyživovacej povinnosti.

46. V časti výživného sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloletého N. z 85 Eur na 200 Eur mesačne a na výživu maloletej R. zo sumy 65 Eur na 200 Eur mesačne. Súd preskúmal všetky dôvody uvádzané matkou a otcom v návrhu na zvýšenie výživného, na ktoré poukazovali v priebehu konania a je toho názoru, že návrh matky na zvýšenie výživného je z časti dôvodný. V čase poslednej úpravy mal maloletý deväť rokov a maloletá dva roky. Toho času má maloletý takmer 12 rokov a maloletá päť rokov a ich potreby sa zvýšili nielen v dôsledku fyzického rastu ale aj v súvislosti s návštevou vyššieho stupňa školy, v prípade maloletej s nástupom do materskej školy ale aj v súvislosti s vývojom životných nákladov. Súd zisťovaním pomerov pri určovaní vyživovacej povinnosti dospel k záveru, že výživné vo výške 200 Eur na maloletého a 180 Eur na maloletú je primerané. Pri určovaní výšky výživného vychádzal zo zárobkových možností a schopností oboch rodičov, z odôvodnených potrieb maloletých detí, ktoré nie sú nadhodnotené, pričom prihliadol aj na osobnú starostlivosť matky o maloleté deti a dospel k presvedčeniu, že takto upravené výživné je primerané a otec ním môže prispievať na výživu maloletých detí bez ohrozenia svojich potrieb a domácnosti. Matka má náklady spojené s výchovou, výživou, ošatením, školskými aj mimoškolskými aktivitami maloletých detí. Maloletý má zvýšené výdavky na športové hokejové aktivity, pričom túto aktivitu mu otec schvaľuje, podporuje ho, a preto má súd za to, že by sa mal taktiež podieľať spolu s matkou na uhrádzaní výdavkov, ktoré sú s tým spojené. Súd zohľadnil skutočnosť, že otec je zamestnaný v spoločnosti N. I..W..V., s príjmom 850-900 Eur. Taktiež je spoločníkom aj spoločnosti N. I..W..V... Matka je taktiež zamestnaná, s priemerným mesačným príjmom 750-870 Eur. Návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú R. presahujúci sumu 180 Eur súd zamietol, nakoľko návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú v rozsahu 200 Eur nepovažoval za dôvodný aj vzhľadom na vek maloletej.

47. Vzhľadom k tomu, že súd zvyšoval výživné od podania návrhu matky, t.j. od 21.5.2020, došlo k vzniku dlžného výživného, ktoré bolo vypočítané ku dňu 22.6.2022.

48. Vzhľadom na zmenu vyživovacej povinnosti došlo na strane otca k vzniku dlžného výživného. Dlžné výživné bolo vypočítané nasledovne za obdobie od 21.5.2020 do 22.6.2022. Rozdiel medzi doterajším výživným a zvýšeným výživným na maloletého 200 Eur - 85 Eur = 115 Eur a na maloletú 180 Eur - 65 Eur = 115 Eur, spolu tak bolo zvýšené výživné o 230 eur
+ alikvotná časť za mesiac máj 2020 vypočítaná ako 230 Eur : 30 dní = 7,66 Eur/denne x 11 zostávajúcich dní v máji 2020, t.j. 84,26 Eur a za jún 2022 vypočítaná ako 230 Eur : 30 dní = 7,66 Eur/denne x 22 (ku dňu 22.6.2022) = 168,52 Eur. Za obdobie od 21.5.2020 do 22.6.2022 je 24 plných mesiacov x 230 Eur = 5520 Eur + alikvotná časť za mesiac máj 2020 je 84,26 Eur a za mesiac jún 2022 je 168,52 Eur, dlžné výživné takto predstavuje 5772,85 Eur.

49. Podľa ust. § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku.

50. Podľa ust. § 44 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

51. Súd v konaní využil ustanovenie § 105 CSP, na základe ktorého súd predvolanie zasielal právnej zástupkyňi do jej elektronickej schránky, avšak táto si poštu neotvorila, a teda mal za to, že zo strany otca

a jeho právnej zástupkyne dochádzalo v priebehu konania k obštrukciám. Súd vzhliadol obštrukcie zo strany právnej zástupkyne otca v tom, že z pojednávania nariadeného na deň 9.3.2022 sa ospravedlnila z dôvodu ochorenia na Covid 19, avšak doklad o PN súdu nepredložila. Súd vytýčil ďalšie pojednávanie na deň 11.4.2022 avšak právna zástupkyňa otca sa opätovne nedostavila a ani súdu nedoručila žiadne ospravedlnenie. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na deň 9.5.2022 ktorého sa už zúčastnila, avšak z dôvodu, že súdu neboli doložené príjmy a výdavky otca muselo byť pojednávanie odročené. Otec doručil súdu iba pracovnú zmluvu, avšak nedoručil jeho príjmy ani výdavky. Na pojednávanie stanovené na deň 13.6.2022 sa opäť zo strany odporcu nikto nedostavil a právna zástupkyňa otca oznámila do kancelárie asistentky, že sa im po ceste pokazilo auto, doklad o oprave taktiež nedoložila, hoci na to bola vyzvaná. Následne bolo pojednávanie odročené na deň 15.6.2022 z ktorého sa opätovne ospravedlnila z dôvodu doprodu manžela do zdravotníckeho zariadenia. Pojednávania nariadeného na deň 22.6.2022 sa opäť nezúčastnila nakoľko si neotvorila elektronickú schránku.

52. Uznesením č.k. 11P/64/2020-246 zo dňa 7.10.2021 súd priznal znalkyni odmenu za vypracovanie znaleckého posudku vo výške 921,06 Eur, ktorá bola poskytnutá predbežne z finančných prostriedkov štátu. V konaní tak vznikli trovy štátu. V tomto prípade išlo o konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a vzhľadom na komplikovanú rodinnú situáciu, v snahe zistiť a prihliadnúť na najlepší záujem maloletých detí, by sa súd nezaobišiel bez znaleckého posudku. O nároku štátu na náhradu trov konania, ktoré vznikli štátu vyplatením odmeny za vypracovanie znaleckého posudku, rozhodol súd tak, že štát nemá nárok na náhradu trov konania.

53. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevzhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.